

Nacionalni konvent o Evropskoj uniji
Radna grupa za poglavlja 30 i 31

ANALIZA USAGLAŠAVANJA SRBIJE SA SPOLJNOPOLITIČKIM DEKLARACIJAMA, STAVOVIMA I MERAMA EVROPSKE UNIJE TOKOM 2014. GODINE

BEOGRAD
FEBRUAR 2015.

Analiza usaglašavanja Srbije sa spoljnopolitičkim deklaracijama, stavovima i merama Evropske unije tokom 2014. godine¹

Podnošenjem kandidature za članstvo u Evropskoj uniji (EU) Republika Srbija je i konačno na formalni način iskazala nameru da se u punom smislu prilagodi pravnom, političkom, ekonomskom i vrednosnom okviru na kojem je EU utemeljena. Početkom pregovora, Srbija je otvorila tehnički i politički proces usklađivanja sa tekovinama EU koji je podeljen u 35 poglavlja. Poglavlje 31, sem usklađivanja sa pravnim tekovinama (*acquis communautaire*) koje je oskudno i koje se uglavnom sastoji od pravno obavezujućih međunarodnih ugovora, zahteva i progresivno usklađivanje sa političkim tekovinama (tzv. *acquis politique*), odnosno sa zajedničkim spoljnopolitičkim odlukama, stavovima i merama EU. Radna grupa za poglavlje 31 Nacionalnog konventa o EU će, u sledećem periodu odnosno do zatvaranja pregovora, pratiti proces usaglašavanja i konstruktivno ga komentarisati.

Za razliku od perioda 2008-2011, od 2012. godine postojao je uzlazni trend u usaglašavanju Srbije sa spoljnopolitičkim deklaracijama, stavovima i merama Evropske unije (EU). Stabilnija međunarodna situacija je uslovlila značajno manji broj donetih deklaracija, stavova i mera EU. Takođe, pravci spoljnopolitičkih aktivnosti EU uglavnom nisu bili usmereni ka državama koje politička elita u Srbiji percipira kao značajne (pre svega Rusija, Kina, neke od članica Pokreta nesvrstanih itd). Tako na primer, tokom 2012. godine EU je objavila 62 deklaracije, a Srbija se nije usaglasila samo u jednom slučaju (tema deklaracije je bila vezana za poštovanje ljudska prava u Kini). Tokom 2013. godine objavljeno je samo 32 deklaracije. Srbija je se nije usaglasila četiri puta, od čega je jedna bila u vezi Irana, a dve u vezi sa Kinom².

Eskalacija krize u Ukrajini, potonji krimski referendum i rusko pripajanje ovog poluostrva otvorili su novu spoljnopolitičku krizu u neposrednoj blizini EU. Kada je reč o odnosu EU i Rusije, Srbija se i do izbijanja krize uglavnom nije usaglašavala sa deklaracijama koje su bile na teme u vezi sa Rusijom³. Ova praksa je nastavljena i tokom 2014. godine.

Analiza usaglašavanja

Od ukupno 35 deklaracija koje je EU donela tokom 2014. godine, Srbija se usaglasila sa 18. Procentualno gledano, Srbija usaglasila sa nešto malo više od 50% spoljnopolitičkih deklaracija EU. U najvećem broju slučajeva, Srbija se nije usaglasila sa deklaracijama čija je tema u vezi sa krizom u Ukrajini, kojih je ukupno bilo 10. (odnosno 28% od ukupnog broja)⁴.

Primena mera na koje pozivaju deklaracije EU (uključujući i restriktivne) ključni je deo usaglašavanja sa spoljnopolitičkim deklaracijama EU, odnosno time se deklarativna

¹ Spisak deklaracija preuzet sa internet portala Evropske službe za spoljne poslove eeas.europa.eu.

² Tema jedne deklaracije je bila uvođenje restriktivnih mera prema Iranu, dok su je prva deklaracija posvećena Kini bila na temu poštovanja ljudskih prava u Kini, a druga vezi sa vojnim akcijama Kine u Istočnom kineskom moru te godine.

³ Vidi studiju Igor Novaković, *Od četiri stuba spoljne politike do evropskih integracija: Postoji li volja za strateško usmerenje spoljne politike Srbije?*, ISAC fond, Beograd, 2013.

⁴ Najveći broj je bio vezan za primenu restriktivnih mera, i Srbija se nije usaglasila ni sa jednom do njih, ni u deklarativnom (pridruživanje deklaraciji) ni u praktičnom smislu (primenom restriktivnih mera).

solidarnost sa državama EU prenosi u praksu i doprinosi se ciljevima koji su deklaracijama objavljeni. S obzirom da se EU uglavnom vodi primenom tzv. „pametnih sankcija”, kojima se izbegava da meta restriktivnih mera bude celokupno stanovništvo, odnosno privreda države u pitanju, sankcije prema Rusiji su se prvenstveno ticale proširenja liste osoba, vrsta roba (pre svega roba dvostruke namene), entiteta (uglavnom privrednih) i objekata na koje se restriktivne mere odnose.

Srbija se nije usaglasila i sa nekoliko deklaracija koje su bile na teme u vezi sa trećim državama. Verovatno najupečatljiviji primer neusaglašavanja je deklaracija vezana za obeležavanje godišnjice genocida u Ruandi. Takođe, u skladu sa ranijim ponašanjem, Srbija se nije usaglasila ni sa osudom postupaka kineskih vlasti prema braniocima ljudskih prava i njihovim porodicama, odnosno njihovim osuđivanjem i kažnjavanjem. Osim ovih, Srbija se nije uskladila ni sa deklaracijama koje su se ticale primene restriktivnih mera i sankcija prema Zimbabveu, Egiptu i Bosni i Hercegovini. Neusklađivanje sa dve deklaracije u vezi sa Zimbabveom je posebno zanimljivo, jer se njihovo objavljivanje poklopilo sa zvaničnom posetom Srbiji predsednika Zimbabvea, Roberta Mugabea. Konačno, indikativno je i da se Srbija nije pridružila deklaraciji kojom su proširene restriktivne mere protiv lidera Pridjenjestrovlja, proruskog separatističkog regiona u Moldaviji, čije postojanje poprima potpuno novi geopolitički kontekst u svetlu sukoba u Ukrajini.

Pitanje koje se takođe postavlja je sama primena odluka koje su sadržane u deklaracijama kojima se Srbija pridružila. Ministar spoljnih poslova Republike Srbije se već ranije osvrnuo na ovaj problem, kada je zvanični Beograd propustio da se ublaži sankcije Iranu, iako je EU već ranije sprovedla ovu odluku.⁵ Poseban problem je pitanje izvoza kontrolisane robe (naoružanje, vojna oprema i roba dvostruke namene) u kontekstu primene odluke o pridruživanju restriktivnim merama EU, o čemu bi Vlada trebala da objavljuje godišnji izveštaj i obavestava parlament⁶, nakon čega se objavljuje u Službenom glasniku. Poslednji izveštaj koji je objavljen je za 2012. godinu, što predstavlja realan problem, zato što je time efektivno onemogućena parlamentarna kontrola poteza Vlade, kao i reakcija javnosti.

Ovde je zanimljivo prokomentarisati usaglašavanje drugih država koje EU takođe poziva prilikom objavljivanja deklaracija: države kandidati (Albanija, Crna Gora, Island, Makedonija i Turska), države potencijalni kandidati (Bosna i Hercegovina) i države članice Istočnog partnerstva (Gruzija, Jermenija, Moldavija i Ukrajina), kao i neke od država članica Evropskog ekonomskog prostora (Lihtenštajn i Norveška). Jedina spoljnopolićka deklaracija EU kojoj su se pridružile skoro sve pomenute države (osim Srbije i Jermenije) bavila se održavanjem izbora na istoku Ukrajine u delovima Donbasa (Donjecka i Luganska oblast) koji kontrolišu pobunjenici. EU je osudila održavanje izbora, izjasnila se da ih smata nelegalnim i nelegitimnim, te je pozvala i sve strane da se pridržavaju Protokola potpisanog u Minsku (5. septembra 2014. godine) i pozvala Rusiju na odgovornost u vezi sa ovim događajima⁷.

Samo Crna Gora, Island, Albanija i Norveška su se usaglasile sa svim deklaracijama koje se odnose na Ukrajinu. S druge strane, treba napomenuti i da su se Turska, Gruzija, BiH i Makedonija usaglasile samo sa poslednjom, već spomenutom, deklaracijom, koja se odnosila na izborni proces u Donbasu.

⁵ Vidi <http://www.vesti-online.com/Vesti/Srbija/461332/Zaboravili-da-ukinu-sankcije-Iranu>

⁶ Na osnovu: Član 28. stav 3 Zakona o spoljnoj trgovini naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namene iz 2005. godine (koji je važio do 2013. godine), odnosno član 26. stav 4 Zakona o izvozu i uvozu robe dvostruke namene iz 2013. godine i član 28. stav 3 Zakona o izvozu i uvozu naoružanja i vojne opreme koji je usvojen 2014. godine

⁷ Međutim, valja primetiti da su dva poslanika Narodne skupštine, Vladimir Đukanović i Branislav Blažić, koji su i članovi Srpske napredne stranke, u ličnom svojstvu prisustvovali kao posmatrači na ovim izborima

Od država kandidata, samo su Albanija i Island imali u potpunosti usaglašenu spoljnu politiku sa EU tokom 2014. godine, dok se Crna Gora nije usaglasila samo u jednom slučaju (deklaracija o Egiptu). Makedonija se usaglasila u 26 slučajeva (odnosno nije se usaglasila sa 9 deklaracija na teme vezane za situaciju u Ukrajini)⁸. Na posletku, zanimljivo je istaći slučaj potencijalnog kandidata, Bosne i Hercegovine, koja je pratila obrazac vrlo sličan Srbiji. Ova država se nije usaglasila ukupno u 17 slučajeva od kojih je 9 deklaracija bilo vezano za krizu u Ukrajini.

Završne napomene

Srbija se u 2014. godini ponovo našla u sličnoj situaciji kao u periodu 2008-2012. godine, sa razlikom da je sada država kandidat za članstvo u EU. Očigledno je da Srbija pokušava da, kako se to često u medijima navodi, „balansira“ između EU i Rusije, što je na dugi rok zasigurno politički neodrživa pozicija, naravno, ukoliko Srbija teži ka punopravnom članstvu u EU. Članstvo u EU pre svega zahteva politiku solidarnosti između država članica, zasnovanu na, koliko god je to moguće, vrednosnom pristupu.

Naš je stav da je potrebno da Vlada Srbije u što kraćem roku podnese godišnje izveštaje za 2013. i 2014. godinu za izvoz kontrolisane robe, naoružanje, vojna oprema i roba dvostruke namene, kako bi se javnosti omogućio precizan uvid u primenu dela restriktivnih mera EU kojima se Srbija pridružila.

Takođe, smatramo da je potrebno je da u srednjem roku Srbija razvije mehanizam efikasnijeg usaglašavanja sa Zajedničkom spoljnom i bezbednosnom politikom EU kako bi se ispunio zahtev Unije za progresivnim usaglašavanjem. Konačno, mišljenja smo da je neophodno da Srbija u svoj spoljnopolitički pristup sveobuhvatno ugradi vrednosti na kojima počiva spoljnopolitički pristup EU (ljudska prava, demokratizacija, vladavina prava) čime bi se sigurno doprinelo većem usaglašavanju i pre uspostavljanja pomenutog mehanizma

⁸ Međutim ovde ne treba smetnuti sa uma da je Makedoniji proces pridruživanja praktično blokiran od strane Grčke, zbog spora oko imena.

ANEKS

SPISAK SPOLJNOPOLITIČKIH DEKLARACIJA EU TOKOM 2014. GODINE

Br	IME DEKLARACIJE	DATUM	USAGLAŠAVANJE													
			Srbija	Maked.	C.Gora	Island	Alban.	BiH	Liht.	Norve.	Moldav.	Jerm.	Gruzija	Ukraj.	Azerb.	Turska
1	Deklaracija Visoke predstavnice Ketrin Ešton, u ime Evropske Unije, o parlamentarnim izborima Bangladešu	09.01.'14.	da	da	da	da	da	da	da	da	da	da	ne	ne	ne	ne
2	Deklaracija Visoke predstavnice Ketrin Ešton, u ime Evropske Unije, u vezi sa postupanjem prema braniocima ljudskih prava i njihovim rođacima u Kini.	01.02.'14.	ne	da	da	da	da	da	da	da	ne	ne	ne	ne	ne	da
3	Deklaracija Visoke predstavnice Ketrin Ešton, u ime Evropske Unije, vezano za reviziju odnosa EU-Zimbabve	19.02.'14.	ne	da	da	da	da	da	da	da	da	ne	ne	ne	ne	da
4	Deklaracija Visoke predstavnice Ketrin Ešton, u ime Evropske Unije, o usaglašavanju pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/49/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2011/72/CFSP, a tiče se restriktivnih mera prema Tunisu.	21.02.'14.	da	da	da	da	da	da	da	da	da	ne	da	ne	ne	ne
5	Deklaracija Visoke predstavnice Ketrin Ešton, u ime Evropske Unije, vezana za akt protiv homoseksualnosti u Ugandi	04.03.'14.	da	da	da	da	da	da	da	ne	da	da	ne	ne	ne	ne
6	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/74/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2013/255/CFSP a u vezi sa restriktivnim merama prema Siriji.	13.03.'14.	da	da	da	da	da	da	da	da	da	ne	da	ne	ne	ne

Br	IME DEKLARACIJE	DATUM	USAGLAŠAVANJE													
			Srbija	Maked.	C.Gora	Island	Alban.	BiH	Liht.	Norve.	Moldav.	Jerm.	Gruzija	Ukraj.	Azerb.	Turska
7	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/98/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2011/101/CFSP a u vezi sa restriktivnim merama prema Zimbabveu.	18.03.'14.	ne	da	da	da	da	da	da	da	da	da	ne	da	ne	ne
8	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/24/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2012/642/CFSP, a u vezi sa restriktivnim merama prema Belorusiji.	18.03.'14.	da	da	da	da	da	da	da	da	ne	ne	ne	ne	ne	ne
9	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/41/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2011/137/CFSP a u vezi sa restriktivnim merama povodom situacije u Libiji.	18.03.'14.	da	da	da	da	da	da	da	da	da	da	da	ne	ne	ne
10	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/119/CFSP, a u vezi sa restriktivnim merama uperenim protiv određenih osoba i entiteta povodom situacije u Ukrajini.	19.03.'14.	ne	ne	da	da	da	ne	da	da	da	ne	ne	ne	ne	ne
11	Deklaracija Visoke predstavnice Ketrin Ešton, u ime Evropske Unije, povodom obeležavanja 20 godina od početka genocida u Ruandi.	06.04.'14.	ne	da	da	da	da	da	da	da	da	ne	da	da	ne	da

Br	IME DEKLARACIJE	DATUM	USAGLAŠAVANJE													
			Srbija	Maked.	C.Gora	Island	Alban.	BiH	Liht.	Norve.	Moldav.	Jerm.	Gruzija	Ukraj.	Azerb.	Turska
12	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/145/CFSP a u vezi sa restriktivnim merama u pogledu preduzetih akcija u cilju podriivanja teritorijalnog integriteta, suvereniteta i nezavisnosti Ukrajine.	11.04.'14.	ne	ne	da	da	da	ne	ne	da	ne	ne	ne	da	ne	ne
13	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/151/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2014/145/CFSP, a u vezi sa restriktivnim merama povodom preduzetih akcija u cilju podriivanja teritorijalnog integriteta, suvereniteta i nezavisnosti Ukrajine.	11.04.'14.	ne	ne	da	da	da	ne	ne	da	ne	ne	ne	da	ne	ne
14	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/153/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2011/172/CFSP a u vezi sa restriktivnim merama uperenim protiv osoba i entiteta povodom situacije u Egiptu.	11.04.'14.	ne	da	ne	da	da	ne	da	da	da	ne	ne	ne	ne	ne
15	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/157/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2011/173/CFSP a u vezi sa restriktivnim merama povodom situacije u Bosni i Hercegovini.	16.04.'14.	ne	ne	da	da	da	ne	da	ne	ne	da	da	da	ne	da
16	Deklaracija Visoke predstavnice Ketrin Ešton, u ime Evropske Unije, povodom obeležavanja Svetskog dana slobode štampe 3. maja 2014.godine.	02.05.'14.	da	da	da	da	da	ne	da	da	da	da	da	ne	ne	da

Br	IME DEKLARACIJE	DATUM	USAGLAŠAVANJE														
			Srbija	Maked.	C.Gora	Island	Alban.	BiH	Liht.	Norve.	Moldav.	Jerm.	Gruzija	Ukraj.	Azerb.	Turska	
17	Deklaracija Visoke predstavnice Ketrin Ešton, u ime Evropske Unije, povodom Međunarodnog dana borbe protiv homofobije i transfobije 17. maja 2014. godine.	16.05.'14.	da	da	da	da	da	da	da	da	da	ne	ne	da	ne	ne	ne
18	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/216/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2014/119/CFSP a u vezi sa restriktivnim merama uperenim protiv osoba i entiteta povodom situacije u Ukrajini.	26.05.'14.	ne	ne	da	da	da	ne	da	da	da	ne	ne	ne	ne	ne	ne
19	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/238/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2014/145/CFSP a u vezi sa restriktivnim merama povodom preduzetih akcija u cilju podiranja teritorijalnog integriteta, suvereniteta i nezavisnosti Ukrajine.	26.05.'14.	ne	ne	da	da	da	ne	da	da	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
20	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/265/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2014/145/CFSP a u vezi sa restriktivnim merama povodom preduzetih akcija u cilju podiranja teritorijalnog integriteta, suvereniteta i nezavisnosti Ukrajine.	26.05.'14.	ne	ne	da	da	da	ne	da	da	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
21	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/212/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2013/183/CFSP a u vezi sa restriktivnim merama prema Demokratskoj Narodnoj Republici Koreji.	26.05.'14.	da	da	da	da	da	ne	da	da	da	ne	ne	ne	ne	ne	ne

Br	IME DEKLARACIJE	DATUM	USAGLAŠAVANJE													
			Srbija	Maked.	C.Gora	Island	Alban.	BiH	Liht.	Norve.	Moldav.	Jerm.	Gruzija	Ukraj.	Azerb.	Turska
22	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/214/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2013/184/CFSP a u vezi sa restriktivnim merama prema Mijanmaru/Burmi.	26.05.'14.	da	da	da	da	da	ne	da	da	da	da	ne	ne	ne	ne
23	Deklaracija u ime Evropske unije povodom predsedničkih izbora u Egiptu.	05.06.'14.	da	da	da	da	da	da	da	da	da	ne	ne	da	ne	ne
24	Deklaracija u ime Evropske unije povodom nasilja nad ženama u Pakistanu.	16.06.'14.	da	da	da	da	da	da	da	da	da	ne	da	da	ne	ne
25	Deklaracija u ime Evropske unije povodom obeležavanja Međunarodnog dana podrške žrtvama torture 26. juna 2014. godine.	26.06.'14.	da	da	da	da	da	da	da	da	da	da	da	da	ne	da
26	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/309/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2013/255/CFSP a u vezi sa restriktivnim merama prema Siriji.	07.07.'14.	da	da	da	da	da	ne	da	da	da	ne	da	da	ne	ne
27	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/308/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2014/145/CFSP a u vezi sa restriktivnim merama povodom preduzetih akcija u cilju podiranja teritorijalnog integriteta, suvereniteta i nezavisnosti Ukrajine.	07.07.'14.	ne	ne	da	da	da	ne	da	da	ne	ne	ne	da	ne	ne
28	Deklaracija u ime Evropske unije o Južnom Sudanu.	10.07.'14.	da	da	da	da	da	da	da	da	da	da	ne	da	ne	da

Br	IME DEKLARACIJE	DATUM	USAGLAŠAVANJE													
			Srbija	Maked.	C.Gora	Island	Alban.	BiH	Liht.	Norve.	Moldav.	Jerm.	Gruzija	Ukraj.	Azerb.	Turska
29	Deklaracija u ime Evropske unije u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/449/CFSP a u vezi sa restriktivnim merama povodom situacije u Južnom Sudanu.	06.08.'14.	da	da	da	da	da	ne	da	da	da	da	ne	da	ne	da
30	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/658/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2014/145/CFSP a u vezi sa restriktivnim merama povodom preduzetih akcija u cilju podiranja teritorijalnog integriteta, suvereniteta i nezavisnosti Ukrajine.	15.10.'14.	ne	ne	da	da	da	ne	da	da	ne	ne	ne	da	ne	ne
31	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/381/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2010/573/CFSP a u vezi sa restriktivnim merama uperenim protiv vođstva Pridnjestrovlja, regiona Republike Moldavije.	15.10.'14.	ne	da	da	da	da	ne	da	da	ne	ne	da	da	ne	ne
32	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, u vezi sa usaglašavanjem pojedinih trećih zemalja sa odlukom Saveta 2014/659/CFSP koja predstavlja izmenu prethodne odluke Saveta 2014/512/CFSP koja se tiče restriktivnih mera u svetlu akcija preduzetih od strane Rusije radi destabilizacije situacije u Ukrajini.	15.10.'14.	ne	ne	da	da	da	ne	ne	da	ne	ne	ne	da	ne	ne
33	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime Evropske unije, nakon egzekucije Reyhane Jabbari u Iranu.	28.10.'14.	da	da	da	da	da	da	da	da	da	ne	da	da	ne	ne
34	Deklaracija Visoke predstavnice, u ime EU, povodom izbora u istočnoj Ukrajini.	05.11.'14.	ne	da	da	da	da	da	da	da	da	ne	da	da	ne	da
35	Deklaracija Visoke predstavnice Federike Mogerini povodom Međunarodnog dana ljudskih prava 10. decembra 2014. godine.	10.12.'14.	da	da	da	da	da	da	ne	ne	da	da	da	da	ne	da